

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-3-249 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-64/1660-590
Karar Tarihi : 29.12.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER: Neyzar ÜNÜBOL, Mazlum YALÇINKAYA

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Emir Hakan SARIÇİÇEK
Birlik Mah. 413. Sok. No:14/11 Çankaya/Ankara

20

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

- Miele Elektrikli Ev Aletleri Dış Tic. ve Paz. Ltd. Şti
Güvercin Sok. No:10 Levent/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Miele Elektrikli Ev Aletleri Dış Tic. ve Paz. Ltd. Şti.'nin Türkiye'de satış ve pazarlamasını yaptığı Miele markalı ürünlerin yeniden satış fiyatını belirlediği iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle; Miele Elektrikli Ev Aletleri Dış Tic. ve Paz. Ltd. Şti.(Miele)'nin Miele ürünlerinin yeniden satış fiyatını belirlediği, piyasadaki Miele ürünleri için bütün satış noktalarında aynı fiyatların geçerli olduğu, Miele'in bu uygulamasının Miele satış noktaları arasındaki rekabete engel olduğu ve tüketicinin refah kaybına yol açtığı belirtilerek, Miele'in 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddia edilmiştir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 11.10.2011 tarih ve 7043 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 19.10.2011 tarih ve 2011-3-249/İİ-11-421.MY sayılı İlk İnceleme Raporu, 27.10.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 11-54/1404-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 19.12.2011 tarih ve 2011-3-249/ÖA-11-391.NÜ sayılı Önaraştırma Raporu 23.12.2011 tarih ve REK.0.17.00.00-110.02.02/476 sayılı Başkanlık Önergesi ile 29.12.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda özetle; dosya konusu iddiaya yönelik olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ve şikayetin reddi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

50

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1.İlgili Ürün Pazarı

60 Miele tarafından satışa sunulan ürünler, Miele markalı solo beyaz eşya ürünleri ve mutfak mobilyasına gömülebilen ankastre ürünler şeklinde iki ana grupta toplanmaktadır. Söz konusu ürünler hem tüketicilerin kullanım amaçları bakımından farklılık arz etmekte hem de nitelikleri ve fiyatları bakımından birbirinden farklılaşmaktadır. Bununla birlikte Miele tarafından satışa sunulan ürün gruplarının her biri tüketicilerin farklı ihtiyaçlarına yönelik olduğundan buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi gibi her ürün grubu bazında pazar tanımı yapılması da mümkün olabilecektir.

Mevcut dosya bakımından bu aşamada kesin bir pazar tanımının yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

70 Dosya konusu ürünler açısından pazara giriş, arz kaynaklarına ulaşma, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış şartları arasında bölgesel bir ayırım olmamakla birlikte, mevcut dosya bakımından bu aşamada coğrafi pazar tanımının yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.2. Önerştirmaya Konu Teşebbüs: Miele Elektrikli Ev Aletleri Dış Tic. ve Paz. Ltd. Şti. (Miele)

80 Miele, Miele markalı ürünlerin Türkiye’de ithalatı, ihracatı ve satışı amacıyla 1999 yılında Imanto AG ve Imanto Consulting AG tarafından kurulmuştur. Türkiye’de satışa sunulan Miele ürünlerinin tamamı Almanya’dan ithal edilmekte olup; yer bakım ürünleri, bulaşık makineleri, kahve makineleri, ankastre mutfak pişirme grubu, soğutucular/dondurucular, çamaşır bakımı ürünleri, başlıca ürün gruplarıdır. Bunların yanı sıra, Miele’in Türkiye’de satışa sunduğu otel, hastane gibi işletmelere hitap eden profesyonel cihazlar ile deniz araçlarına uyumlu ürünleri de bulunmaktadır. Satışa sunduğu ürün portföyünün pazardaki konumlandırması ve fiyat aralığı ile Miele’in üst segmentte yer aldığı anlaşılmaktadır.

Miele’in 2010 yılında elde ettiği toplam ciro ..... TL’dir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

100 Önerştırma döneminde raporörlerce Miele’in merkezinde 7.12.2011 tarihinde yerinde inceleme yapılmış ve ardından teşebbüs satış müdürü ile görüşülmüştür. Yapılan görüşmede Miele satış müdürü tarafından 2007 yılından itibaren beyaz eşya ürün grubunda acentelik sisteminin uygulanmaya başlandığı, yalnızca elektrikli süpürgelerin bayilik sistemi ile satışına devam edildiği belirtilmiştir. Söz konusu acentelik sistemi uyarınca Miele teşhir edilecek beyaz eşya ürünlerini acentelik sözleşmesi akdettiği mağazalara konsinye olarak sağlamakta, mağaza ürün satışı gerçekleştirdiği takdirde ödeme doğrudan Miele’e yapılmakta, ürün teslimatı ve garantisi Miele tarafından sağlanmakta ve sağladıkları hizmet karşılığında acentelere belirli miktarda komisyon ödenmektedir. Bu sistemde beyaz eşya ürün fiyatları, indirim oranları ve ödeme koşulları Miele tarafından belirlenmekte ve acente söz konusu şartlara uymak durumundadır. Bayilik

sistemi ile çalışılan elektrikli süpürge ürün grubunda ise tavsiye fiyat listesi yayınlanmaktadır.

Önaraştırma döneminde Miele yetkililerinin yanı sıra bazı Miele satış noktaları ile de acentelik sistemine ilişkin görüşmeler yapılmıştır.

110 Enkay Mağaza İşletmeciliği Tic. A.Ş. ve Gürbüz Ticaret ve Dayanıklı Tüketim Malları ve Klima San. Ltd. Şti.'nin mağaza müdürleri ile yapılan görüşmelerde; Miele ile aralarında acentelik ilişkisi bulunduğu, mağazada teşhir edilen ürünlerin konsinye olarak Miele tarafından sağlandığı, satılan ürünlerin tüketiciye teslimatının Miele tarafından yapıldığı, satış işleminin Miele'in sistemi kullanılarak gerçekleştirildiği, ürünlerin fiyatlarının ve satış koşullarının Miele tarafından belirlendiği, ödemelerin Miele'e ait pos cihazıyla doğrudan Miele'e yapıldığı, buna karşılık Miele'den komisyon alındığı ifade edilmiştir. Ayrıca bu durumun elektrikli süpürge farklılık arz ettiği, elektrikli süpürgelerin doğrudan Miele'den satın alındığı ve şirket merkezi tarafından belirlenen kar marjı ve satış koşulları doğrultusunda satışa sunulduğu belirtilmiştir.

120 Miele ve acenteleri arasında "MCA (Miele Chartered Agency) Sistemi" olarak adlandırılan sistemde satış işlemi, tüketici ile Miele arasında gerçekleşmekte, acente ise bu satışa sadece aracılık etmektedir. Acentenin sorumluluğu, ödemelerin Miele'in belirlediği yöntem ve kurallar çerçevesinde yapılmasını sağlamaktır. Miele elektronik perakende zincirleri ile benzer şekilde beyaz eşyada acentelik, elektrikli süpürge bayilik sistemi ile çalışmaktadır.

130 Türk Ticaret Kanunu'nda acente, "*Ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tabi bir sıfatı olmaksızın bir mukaveleye dayanarak muayyen bir yer veya bölge içinde daimi bir surette ticari bir işletmeyi ilgilendiren akitlere aracılık etmeyi veya bunları o işletme adına yapmayı meslek edinen kimse*" olarak tanımlanmaktadır. 4054 sayılı Kanun bakımından ise, şayet acente müvekkili adına yapmış olduğu ya da aracılık ettiği sözleşmeden dolayı herhangi bir mali veya ticari risk almamışsa, acente ile müvekkil arasındaki ilişki Kanun'un 4. maddesi kapsamı dışındadır. Müvekkil hesabına aracılık ettiği ya da akdettiği sözleşmelere ilişkin olarak acenteye getirilen sınırlamaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmaması, acente ile müvekkil arasındaki ilişkinin dikey anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmasının koşullarını belirleyen 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin kapsamı dışında olmaları sonucunu doğurmaktadır.

140 Diğer taraftan, akdedilen anlaşmanın adının acentelik anlaşması olması, bu anlaşmanın kendiliğinden Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmadığı anlamına gelmemektedir. Burada, teşebbüsler arasındaki ilişkinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olup olmadığını belirleyen unsur, acentenin, müvekkili tarafından atandığı faaliyetlerle ilgili olarak ticari veya mali bir risk alıp almadığıdır.

150 Acente, acentelik hizmeti nedeniyle herhangi bir mali ya da ticari risk taşııyorsa, bu ilişki Kanun'un 4. maddesi kapsamı dışında olacak ve acentenin alış veya satış faaliyeti müvekkilinin faaliyetlerinin bir parçası olarak değerlendirilecektir. Aksi durumda ise, acentenin, tüm risklere kendisi katlanmakta olduğundan, yapmış olduğu yatırımların geri dönüşünü sağlayabilmesi için kendi pazarlama stratejisini özgürce belirleyebilmesi gerekmektedir.

Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'da hangi durumlarda taraflar arasındaki ilişkinin Kanun'un 4. maddesi kapsamında ele alınabileceği belirtilmiştir.

Miele'in acentelik sistemine ilişkin elde edilen bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Miele acentelerinin Miele'in faaliyetleri ile ilgili olarak ticari veya mali bir risk almadığı kanaatine varılmıştır.

160 Ayrıca sözleşmede, sözleşme sonrası rekabet etmeme yükümlülüğü getiren herhangi bir madde yer almamaktadır. Miele'in pazar payına ilişkin kesin rakama ulaşamamış olmakla birlikte, pazar payı bakımından pazarda lider konumda olan Arçelik'in 2010 yılı Türkiye cirosunun, Arçelik'in kamuoyuyla paylaştığı bilgilerden anlaşıldığı üzere, 730 milyon TL ve Miele'in aynı yıl cirosunun ..... TL olduğu dikkate alındığında Miele'in küçük bir pazar payına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu bakımdan, Miele acentelik sözleşmesi yaptığı teşebbüslerden bazıları ile münhasır olarak çalışsa dahi Miele ürünlerinin fiyatı, pazardaki konumlandırması, yüksek gelir grubundaki tüketicilere hitap etmesi ve bu bağlamda olası ilgili pazarlardaki payının düşük olması gerekçesi ile Miele'in münhasır acentelik sözleşmelerinin piyasada kapama etkisine yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.

170 Elektrik süpürgesi grubunda ise Miele'in bayilik sistemi ile çalıştığı, ancak dikey fiyat tespitinin söz konusu olmadığı ve bayilerin fiyat politikası belirlemede serbest oldukları tespit edilmiştir. Nitekim sözleşmenin elektrikli süpürge satışlarını düzenleyen 5.2. maddesi ile Miele'in verdiği fiyat listelerinin tavsiye edilen fiyatları gösterdiği ve sözleşmenin hiçbir hükmünün Miele'in elektrik süpürgelerine ilişkin yeniden satış fiyatını tespit ettiği yönünde yorumlanamayacağı düzenlenmiştir.

180 Yukarıda yer verilen değerlendirmelerden hareketle; Miele ve acentelik sözleşmesi akdettiği taraflar arasındaki ilişkinin Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmadığı ve Miele'in bayilik sistemi ile çalıştığı elektrik süpürgesi ürün grubu bakımından bayilik anlaşmasında veya Miele ile bayileri arasındaki fiili durumda yeniden satış fiyatının tespitinin söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.